

A szobrász, aki a Szamostól az Atlanti-óceánig jutott

Kelettől nyugatig bejárta Európát **Szatmári Juhos László**. A 77 éves szobrász a Partiumban, Szatmárnémetiben született és nőtt fel, a Dunántúlon, Szekszárdon él a hetvenes évek közepe óta, de volt már kiállítása és van köztéri alkotása Németországban és Portugáliában is.

Az életet mesterségesen túlbonyolító „vezérekről” és vezérelt folyamatokról

megvan a maga véleménye. Ugyanakkor az egyszerű emberekről és az egyszerű dolgokról őszinte csodálattal beszél. Ki hinné például, hogy a bronzszobrairól ismert művész kedvenc anyaga a tapló? Érdekes történeteket mesél erről a fákon élősködő gombáról, aminek a külső felülete üvegkeménységű, és keserves vajúdság árán születhet csak meg belőle a kisplasztika.

Felesége tojásdíszítő. Négy gyerekük közül a legidősebb fiuk Lisszabonban él, főiskolai tanár. Segített apjának összehozni már két kiállítást a portugál fővárosban. Először 23 Juhos-szobrot láthatott a közönség ott, aztán 40 Juhos-festményt. Mert rajzolni is tud „egy kicsit”; könyveket is illusztrál.

A másik külföldi alkotói hadszíntere a Düsseldorf melletti Iserlohn. Oda 18 éven keresztül járt, egy meghívásos művésztelepre. Öt ország tíz szobrása múlatta nyaranta együtt az időt, öt héten át, nagyokat kanalizva a folyékony bronzból.

Itthon pedig ő szervezett művésztelepet, neves hazai alkotókat meghívva Szekszárdra, 14 éven át. Általában négy szobrász vett részt a Forma Symposion elnevezésű programban. A kisplasztikák mellett egy közös, monumentális munkájuk is született, az Évezred kapuja, mely a város egyik terén látható.

Egy olyan ember, aki alaposan szétnézett az öreg kontinensen, a Szamostól az Atlanti-óceánig, vélhetően megalapozott véleményt mond, amikor a kultúra világméretű háttérbe szorításáról beszél. A gazdaság kato-

nái arra ösztökélnek mindenkit, hogy pénzt kell keresni. Hogy ez a lét lényege. És a kultúrát művelőket léha fickóknak tartják, akik csak nyűgnek vannak a társadalom nyakán. Holott ami egy korból fennmarad, az kizárólag a kultúrának köszönhető, nem annak, hogy élt itt egyszer egy gazdag úr... Szatmári Juhos László szerint a másokat kizsákmányoló és a természetet lerabló profitszerzési vágy teszi tönkre a világot.

Műtermében – finoman szólva – nincs patikai rend és tisztaság. Itt nem tündökölnék az alkotások, hanem „csak” születnek. Aztán mennek a kiállítótermekbe, a közterekre, középületekbe, köz- és magángyűjteményekbe. Lakóhelyén, Szekszárdon a legismertebb szobra a *Borkút*, melyből a szeptemberi szüreti fesztiválok idején valóban bor folyik.

Szeretné, ha szülővárosában is állhatna egy köztéri műve. A szatmárnémeti színház elé szánná a *Színész* című alkotást. Felajánlotta a településnek – szinte anyagáron –, ám kedvező visszajelzés egyelőre nem érkezett.

Wessely Gábor

Halász